

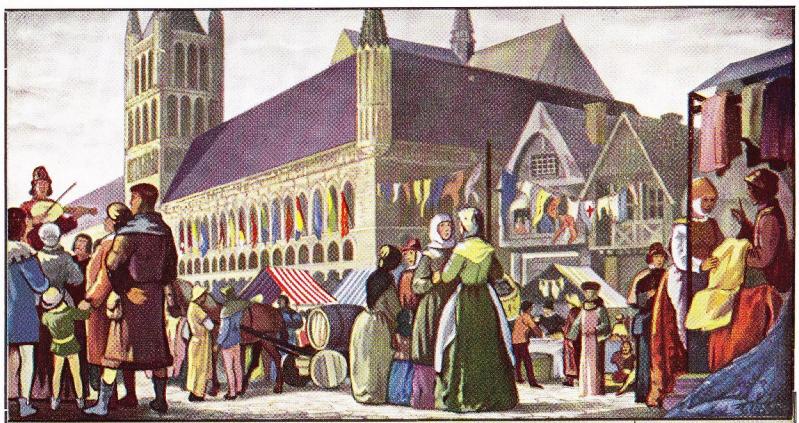
DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIES — WEST-VLAANDEREN
1. — De invasie van Damme in 1213

Een LIEBIG SOEP is reeds een eetmaal op zichzelf

Liebig

Nadruk verboden

Verklaring op keerzijde

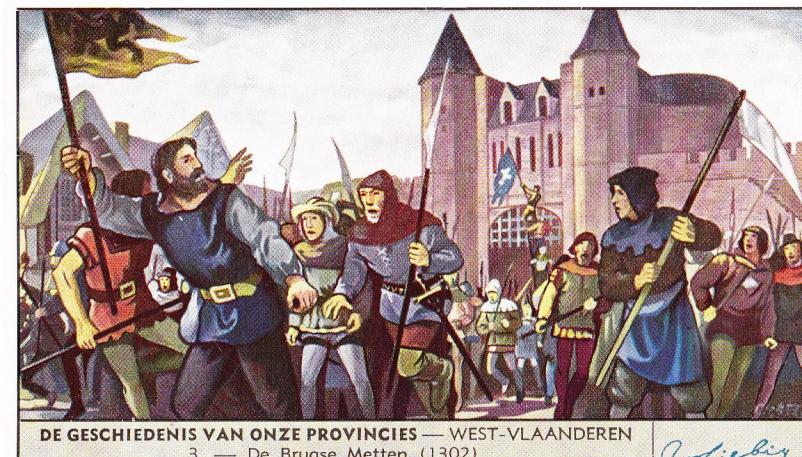
DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIES — WEST-VLAANDEREN
2. — De jaarmarkt van leper op het einde van de XIIe eeuw

LIEBIG PRODUKTEN = gemakkelijkheid

Liebig

Nadruk verboden

Verklaring op keerzijde

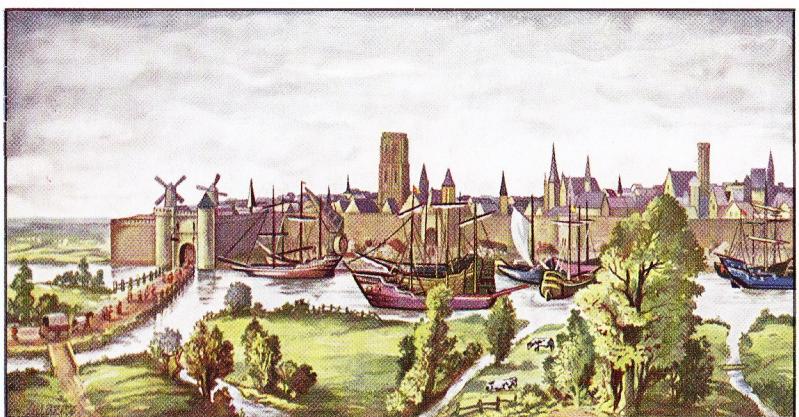
DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIES — WEST-VLAANDEREN
3. — De Brugse Metten (1302)

LIEBIG ROOMSOEP „CHAMPIGNONS“ is bekend om haar heerlijke smaak

Liebig

Nadruk verboden

Verklaring op keerzijde

DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIES — WEST-VLAANDEREN
4. — Nieuwpoort tijdens de XVIIe eeuw

LIEBIG SOEP „OXTAIL“: klassieke soep van de feestmalen

Liebig

Nadruk verboden

Verklaring op keerzijde

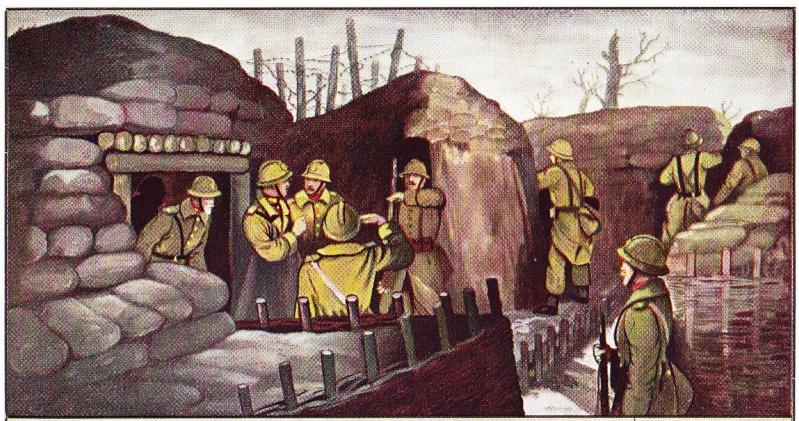
DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIES — WEST-VLAANDEREN
5. — De eerste afvaarten van de Oostende Compagnie (10 Februari 1724)

LIEBIG BOUILLON BLOKJE: de basis van elke goede soep

Liebig

Nadruk verboden

Verklaring op keerzijde

DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIES — WEST-VLAANDEREN
6. — Koning Albert in de loopgraven aan de IJzer (1914-1918)

LIEBIG CHICKEN SOUP: de volledige kippensoep

Liebig

Nadruk verboden

Verklaring op keerzijde

Volledig, voedzaam en heerlijk van smaak, zijn de **Liebig Soepen** bereid „zoals men het thuis doet”, dat wil zeggen met uiterste zorg.

1. — De invasie van Damme in 1213

Het moerasland, gelegen tussen de Schelde en de zee, was door de Morini (ten Westen van de IJzer) en door de Menapiërs bewoond. Cesar kon ze niet verslaan en ging een bondgenootschap met hen aan. Tijdens de Vle eeuw werd de streek door de Salische Franken bezet. Deze waren afkomstig van de oevers van de Saal, nu de IJssel, en koloniseerden het land vreedzaam, terwijl de Saksen en de Friezen, waarvan de nakomelingen het zo eigenaardig Westvlaams dialect hebben bewaard, zich bij de kust vestigden.

De naam Vlaanderen duidde vroeger de streek aan, ten Noorden en ten Westen van Brugge gelegen. Een graaf van Vlaanderen, Boudewijn met den IJzeren Arm, breidde zijn gezag uit tot aan de Schelde en de Canche (kuststroompie in Artesië), eerst door de strijd tegen de Noormannen, later door zijn huwelijk met Judith, dochter van Karel de Kale.

Filips van den Elzas, graaf van Vlaanderen van 1161 tot 1191, deed een dijk langs de zee bouwen, bevorderde de ontginning van de beboste streken en vertrouwde de drooglegging van de polders aan de Wateringen toe. Hij liet een nieuwe haven inrichten te Damme, op het Zwin. Het prentje toont ons de rede van het Zwin in 1213, op het ogenblik dat honderden Franse schepen, voorboden van de invasie van Vlaanderen door Filips-August, koning van Frankrijk, er binnenvaarden. Op het voorplan bemerkten men de sluis van Damme en de vaart waارlangs talrijke lichters de goederen naar en van Brugge vervoerden.

Compagnie LIEBIG, gesticht in 1865

De **Liebig Roomsoepen** bevelen zich aan om hun fijne smaak en hun uitgelezen smijdigheid.

3. — De Brugse Metten (1302)

Van de XIIe eeuw af, was Brugge de voornaamste haven van West-Europa. De vreemde handelaars vonden er een goed onthaal; de Hansa van Londen en die van de Baltische Zee hadden er kantoren gevestigd. Maar de voorspoed van de handel verborg moeilijk de hevige sociale wantoestand. De grote families monopoliseerden de politieke macht en maakten er misbruik van. De volksklasse, door de graaf van Vlaanderen gesteund, eiste stemrecht en medezeggenschap in het gemeentebestuur. Op 18 Mei 1302, drongen 's morgens vroeg de leden van de volkspartij, die zich te Damme hadden verzameld, Brugge binnen (zie prentje) en veroorlogden de patriciërs en hun geallieerden, de handelaren van de koning van Frankrijk. Koning Filips de Schone wou zich wreken, maar de Westvlaamse, geholpen door enkele Gentse en Naamse democraten, versloegen bij Kortrijk de Franse ruiterij (Guldensporenslag). De ambachten zegevierden. Tijdens de XIVe eeuw, kende Brugge nog steeds een ongemene bloei. Maar de Honderdjarige Oorlog (1337-1453) en de talrijke conflicten tussen Brugge en de hertogen van Bourgondië, graven van Vlaanderen sinds 1345, ontmoedigden de vreemde handelaars. De verzanding van het Zwin en de opkomst van Antwerpen op het einde van de XVe eeuw deden de oude Vlaamse stad vervallen, totdat Leopold II, door het graven van het kanaal van Zeebrugge, haar een nieuwe luister wou bijzetten.

Compagnie LIEBIG, gesticht in 1865

De **Liebig Soep „Oxtail“ of „Ossenstaartsoep“**, met oude Maderawijn bereid, is de specialiteit van de grote feestmalen en kan in enkele ogenblikken bij U thuis opgediend worden.

5. — De eerste afvaarten van de Oostendse Compagnie (10 Februari 1724)

Oostende, vissersdorp dat uit de vroege Middeleeuwen dagtektent, was met muren omringd geweest door Filips de Goede, die het graven van een haven had toegelaten. In 1583, had de prins van Oranje de stad versterkt en gedurende twintig jaar trotserde ze de Spanjaarden. In 1601, na de slag bij Nieuwpoort, werd Oostende door aartshertog Albrecht belegerd. Het beleg, waarvan gans Europa de wederwaardigheden volgde, duurde drie jaar en drie maanden. Het was zeer bloedig en de stad gaf zich slechts in uiterste nood over.

Tijdens de XVIIe eeuw, speelde Oostende de rol van voorhaven van Brugge, dank zij het kanaal Oostende-Gent, van 1613 tot 1666 gegraven.

In 1723, werd er een zeehandelsmaatschappij gesticht, doorgaans Oostendse Compagnie genoemd. Zij had van Karel VI privileges ontvangen om handel met Oost-Indië en China te drijven. De eerste drie schepen vertrokken op 10 Febr. 1724 (zie prentje). Helaas, de zeemoedigheden (Holland, Frankrijk, Engeland) eisten van Karel VI de afschaffing der Oostendse Compagnie, waarvan de eerste reizen zeer winstgevend waren geweest. De Compagnie staakte haar bedrijvigheid in 1727 en werd in 1731 ontbonden.

Oostende kende een herleving van haar wervelart tijdens de regering van Jozef II, die er een vrije haven had van gemaakt, d.w.z. een haven waar de ingevoerde goederen mochten uitgevoerd worden zonder invoerrechten te betalen.

Compagnie LIEBIG, gesticht in 1865

Het is zo eenvoudig aan flauwe schotels een aangename smaak te bezorgen: het volstaat **Liebig Produkten**, met vleesextract, te gebruiken.

2. — De jaarmarkt van Ieper op het einde van de XIIe eeuw

Het graafschap Vlaanderen ontwikkelde zich sneller dan de andere Belgische vorstendommen, dat van Luik uitgezonderd. De graven zorgden er voor dat hun onderdanen van de vrede en het gerecht konden genieten. Zij hadden talrijke vazallen; dezen bezaten echter weinig macht en elke private oorlog was hun verboden.

De graven bevorderden de ontwikkeling van de steden. Zeer vroeg mochten zekere onder hen, zoals Torhout, Ieper en Brugge, jaarmarkten inrichten. Het waren uitgebreide markten, waar zowel de plaatselijke productie als goederen uit het buitenland, b.v. uit Italië, verkocht werden. Het prentje verbeeldt de Ieperse jaarmarkt. Heel waarschijnlijk tijdens de Xe eeuw gesticht, kende Ieper een snelle bloei, vermits het reeds de eeuw nadien, dank aan de lakennijverheid, een belangrijke stad werd. Tijdens de XIe en XIIe eeuwen bereikte het zijn hoogste bloei, met een bevolking van 200.000 zielen, en overtrof Brugge en Gent. De lakengilde alleen was er toe in staat de grootse Hallen, het machtigst burgerlijk bouwwerk uit de Middeleeuwen, te laten oprichten. De oorlog, de inwendige twisten en de pest hadden een noodlottig gevolg voor de stad Ieper, welke in de XIVe eeuw verviel.

Compagnie LIEBIG, gesticht in 1865

Het **Liebig Vleesextract** is de kracht zelf van 't beste ossenvele. Dat is de reden waarom de **Liebig Produkten** in hoge mate opwekkend zijn.

4. — Nieuwpoort tijdens de XVIIe eeuw

Het westelijk deel van Vlaanderen had weinig van de onlusten uit de XVIe eeuw te lijden. Nochtans vaarden de Watergeuzen langs de kust en doorliepen benden beeldstormers de omstreken van Ieper. Op het einde van de XVIe eeuw werd Oostende een belangrijke basis van protestantse opstandelingen. Toen de aartshertogen Albrecht en Isabella als souvereine prinsen werden ingehuldigd (1598), wilden ze de kust aan de Hollanders ontnemen, doch aartshertog Albrecht werd, in 1600, door Maurits van Nassau verslagen bij Nieuwpoort, waarvan hij de inwoners ter hulp snelde.

Nieuwpoort, de nieuwe haven, door Filips van den Elzas gesticht, volgde tijdens de XIe eeuw Lombartzijde op, waarvan de kreek door stormen verbrand was. De nieuwe stad leefde vooral van visvangst.

Nieuwpoort doorstond — meestal ervel — tot in 1794, negen belegeringen. In 1489, zag men zelfs vrouwen de wapens oppnemen om de Franse invallers te verdringen. Het prentje toont ons Nieuwpoort tijdens de XVIIe eeuw, wanneer de stad haar hoogste bloei kende, als geliefkoosd verblijf van de aartshertogen Albrecht en Isabella. Tijdens de XVIIIe eeuw, kende Nieuwpoort het verval.

Compagnie LIEBIG, gesticht in 1865

De **Liebig Soep „Groenten“** is samengesteld uit een „ruiker“ van zes groenten waarvan de fijne smaak harmonisch en aangenaam met deze van het vleesextract samengaat.

6. — Koning Albert in de loopgraven aan de IJzer (1914—1918)

Bij de inlijving van België bij Frankrijk, in 1795, werd het graafschap Vlaanderen in twee verdeeld: Brugge werd de hoofdplaats van het Leiedepartement, na 1815 provincie West-Vlaanderen genoemd.

Sinds 1830, is het uitzicht van de provincie veranderd. De kust, vanaf De Panne tot Knokke-Zoute, is een druk bezochte vakantiestreek geworden. Door haar verleden en haar kunstschat, trekt Brugge de vreemde toeristen aan.

De provincie, die hoofdzakelijk van de landbouw leeft, wordt stilaan ge-industrialiseerd, vooral Brugge, Oostende en de streek van Kortrijk. In het begin van de XXe eeuw werd Brugge met een haven en een voorhaven begiftigd. De zeevisserij is er zeer bedrijvig.

Aan de IJzer blijft de herinnering verbonden van de roemrijke gebeurtenissen en de hardnekke gevechten die er van 18 tot 31 October 1914 plaats vonden tot op het ogenblik dat de overstroming het Belgisch front stabiliseerde. Daarop volgde, in loopgraven uit zand- en ardezakken vervaardigd, de wacht aan de IJzer, soms door een bezoek van koning Albert vereerd (zie prentje). Ieper, alsook talrijke Westvlaamse dorpen, werden gans vernield. In October 1918, werd de provincie eerst door de slag van de Heuvelkam van Vlaanderen en dan door de slag van Torout-Tielt bevrijd.

Compagnie LIEBIG, gesticht in 1865

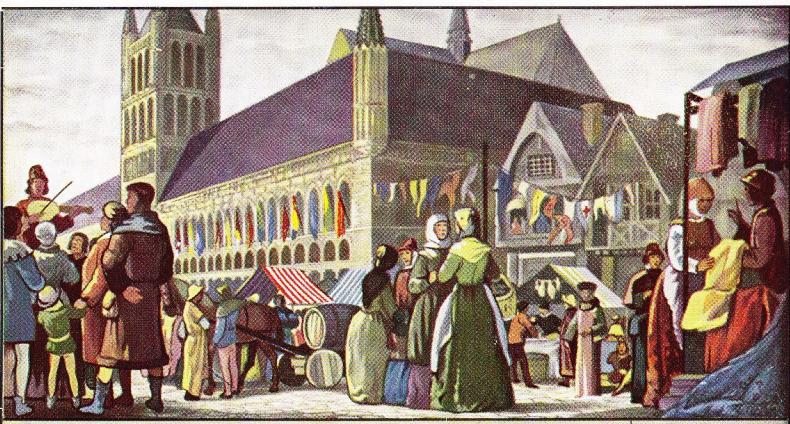
L'HISTOIRE DE NOS PROVINCES — FLANDRE OCCIDENTALE
1. — L'Invasion de Damme en 1213

Un POTAGE LIEBIG est déjà un repas en soi

Jodiebig

Reproduction interdite

Explication au verso

L'HISTOIRE DE NOS PROVINCES — FLANDRE OCCIDENTALE
2. — La foire d'Ypres à la fin du XIIIe siècle

PRODUITS LIEBIG = facilité

Jodiebig

Reproduction interdite

Explication au verso

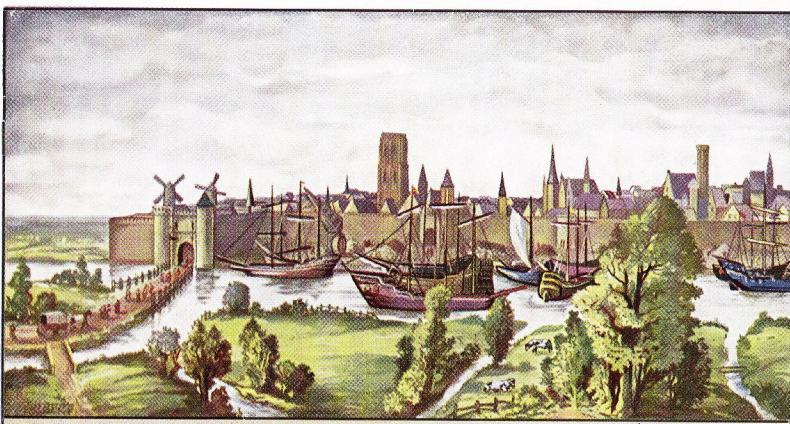
L'HISTOIRE DE NOS PROVINCES — FLANDRE OCCIDENTALE
3. — Les Matines Brugeoises (1302)

LE POTAGE CRÈME LIEBIG „CHAMPIGNONS” est réputé pour son velouté exquis

Jodiebig

Reproduction interdite

Explication au verso

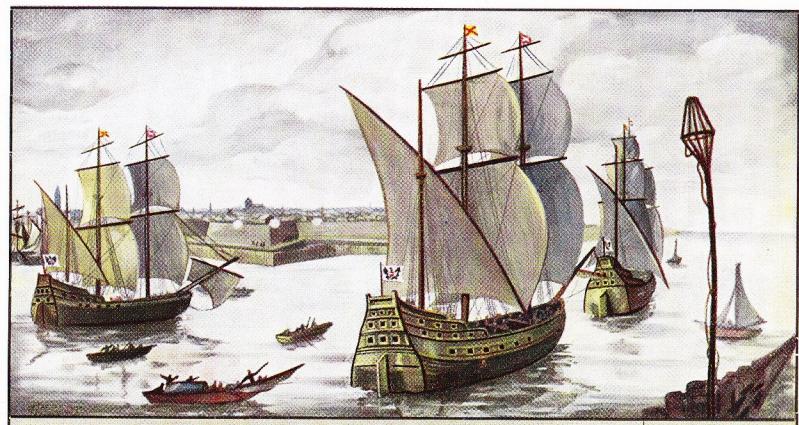
L'HISTOIRE DE NOS PROVINCES — FLANDRE OCCIDENTALE
4. — Nieuport au XVIIe siècle

POTAGE LIEBIG „OXTAIL”: potage classique des dîners de circonstance

Jodiebig

Reproduction interdite

Explication au verso

L'HISTOIRE DE NOS PROVINCES — FLANDRE OCCIDENTALE
5. — Les premiers départs de la compagnie d'Ostende (10 février 1724)

POTAGE CRÈME LIEBIG „CHAMPIGNONS”: un régal pour les palais délicats

Jodiebig

Reproduction interdite

Explication au verso

L'HISTOIRE DE NOS PROVINCES — FLANDRE OCCIDENTALE
6. — Le roi Albert dans les tranchées de l'Yser (1914—1918)

LIEBIG CHICKEN SOUP: le potage poulet complet

Jodiebig

Reproduction interdite

Explication au verso

Complets, substantiels et d'un goût exquis, les **Potages Liebig** sont préparés „comme on le fait chez soi”, c'est-à-dire avec le maximum de soins.

1. — L'Invasion de Damme en 1213

Les terres marécageuses, situées entre la mer et l'Escaut, étaient occupées par les Morins (à l'ouest de l'Yser) et par les Ménapiens. César ne put les vaincre et s'en fit des alliés.

Au XIe siècle, la région fut abandonnée aux Francs Saliens qui venaient des bords de la Saale (Yssel); ceux-ci la colonisèrent pacifiquement, tandis que sur la côte s'installèrent des Saxons et des Frisons, dont les descendants ont gardé ce dialecte si particulier qu'est le West-flamand.

Le nom de Flandre désignait à l'origine le pays maritime situé au nord et à l'ouest de Bruges. Un comte de Flandre, Baudouin Bras de Fer, étendit sa puissance à tout le territoire compris entre l'Escaut et la Canche (petit fleuve côtier en Artois), d'abord en luttant contre les Normands, ensuite en épousant Judith, fille du roi de France Charles le Chauve.

Philippe d'Alsace (comte de Flandre de 1161 à 1191) fit construire une digue le long de la mer, poussa au défrichement des régions boisées et confia l'assèchement des polders aux wateringues. Il fit aménager un nouveau port à Damme, sur le golfe du Zwin. L'image nous montre la rade du Zwin au moment où, en 1213, plusieurs centaines de navires français y pénétrèrent, préludant à l'invasion du roi de France Philippe-Auguste. Au premier plan se remarquent l'écluse de Damme et le canal par lequel des allèges transportaient les marchandises de et vers Bruges.

Compagnie LIEBIG, fondée en 1865

Le Potage Crème Liebig „Champignons” se recommande pour son goût délicat, son onctuosité remarquable et son velouté exquis.

3. — Les Matines Brugeoises (1302)

Bruges devint, à partir du XIIIe siècle, le principal port de l'Europe occidentale. Les commerçants étrangers y avaient bon accueil; la Hanse de Londres et celles de la Baltique y avaient établi des comptoirs. Mais la prospérité du commerce cachait mal des conflits sociaux violents. Les lignages, c.à.d. les grandes familles, monopolisaient le pouvoir politique et en abusaient. Le parti populaire, soutenu par le comte de Flandre, réclama le droit de voter et de participer à la gestion de la cité. Le 18 mai 1302, les membres du parti populaire, qui s'étaient concentrés à Damme, pénétrèrent à l'aube dans Bruges (voir image) et massacrèrent les patriciens et leurs alliés, les agents du roi de France. Le roi Philippe le Bel voulut se venger, mais les West-Flamands, aidés de quelques Gantois et Namurois, infligèrent à la chevalerie française la fameuse défaite de Courtrai (bataille des Eperons d'Or). Le parti populaire triompha.

Au XIVe siècle, Bruges connut encore une prospérité étonnante. Mais la Guerre de Cent Ans (1337-1453) et les conflits nombreux qui opposèrent Bruges aux ducs de Bourgogne, comtes de Flandre depuis 1345, alarmèrent les marchands étrangers. L'ensablement du Zwin et l'essor d'Anvers à la fin du XVe siècle condamnèrent la vieille cité flamande jusqu'au moment où Léopold II voulut lui rendre son ancienne splendeur par le creusement du canal maritime de Zeebrugge.

Compagnie LIEBIG, fondée en 1865

Préparé à l'aide de vieux vin des îles, le Potage Liebig „Oxtail” ou „queue de bœuf” est la spécialité des grands banquets, servie chez soi en quelques instants.

5. — Les premiers départs de la Compagnie d'Ostende (10 février 1724)

Village de pêcheurs datant du haut moyen âge, Ostende avait été entourée de murailles par Philippe le Bon qui avait permis d'y creuser un port. En 1583, le prince d'Orange l'avait fortifiée et pendant vingt ans Ostende défit les Espagnols. La ville fut investie, en 1601, par l'archiduc Albert après la bataille de Nieuport. Le siège, dont toute l'Europe suivit les péripéties, dura trois ans et trois mois; il fut extrêmement sanglant et la ville ne se rendit qu'à la dernière extrémité.

Au XVIIe siècle, Ostende joua le rôle d'avant-port de Bruges, grâce au canal d'Ostende à Gand, creusé de 1613 à 1666.

En 1723, y fut fondée une compagnie maritime, communément appelée „Compagnie d'Ostende”; elle avait reçu de l'empereur Charles VI le privilège du commerce avec les Indes orientales et la Chine. Les trois premiers vaisseaux partirent le 10 février 1724 (voir image). Hélas, les puissances maritimes (France, Angleterre et Hollande) exigèrent de Charles VI la suppression de la Compagnie d'Ostende dont les premiers voyages avaient été des plus fructueux. La Compagnie fut suspendue en 1727, puis supprimée en 1731.

Ostende connut un regain de prospérité sous Joseph II qui en avait fait un port franc, c.à.d. un port où les marchandises importées pouvaient être réexportées sans payer de droits.

Compagnie LIEBIG, fondée en 1865

Il est si simple de donner un goût agréable aux plats fades: il suffit d'utiliser les **Produits Liebig** à l'extrait de viande.

2. — La foire d'Ypres à la fin du XIIIe siècle

Le comté de Flandre évolua plus rapidement que les autres principautés belges, celle de Liège excepté. Les comtes veilleront à ce que tous leurs sujets jouissent de la paix et de la justice. Ils avaient de nombreux vassaux, mais ceux-ci étaient peu puissant, et toute guerre privée leur était interdite.

Les comtes favorisèrent le développement des villes. Très tôt, certaines d'entre elles, comme Thourout, Ypres, Bruges, eurent le droit d'organiser des foires, vastes marchés pendant lesquels on vendait des produits locaux comme des marchandises importées de l'étranger, par exemple d'Italie. L'image montre la foire d'Ypres.

Ypres, fondée probablement au Xe siècle, eut un essor rapide, puisqu'au siècle suivant, elle était déjà une ville très importante grâce à son industrie drapière.

Au XIIe et au XIIIe siècle, elle atteignit son apogée avec une population de 200.000 habitants, et surpassait Gand et Bruges. A elle seule, la gilde des drapiers put faire construire les Halles gigantesques, le plus imposant monument civil du moyen âge.

La guerre, la discorde civile et la peste furent fatales à Ypres qui déclina au XIVe siècle.

Compagnie LIEBIG, fondée en 1865

L'Extrait de Viande Liebig est l'essence même de la meilleure viande de bœuf. C'est la raison pour laquelle les **Produits Liebig** possèdent une haute valeur stimulante.

4. — Nieuport au XVIIe siècle

La partie occidentale de la Flandre souffrit relativement peu des troubles du XVIe siècle. Cependant, les Gueux de Mer croisèrent au large de la côte et les iconoclastes sévirent dans la région d'Ypres. A la fin du XVIe siècle, Ostende devint une base importante des révoltés protestants. Lorsque les archiducs Albert et Isabelle furent inaugurés comme princes souverains (1598), ils voulurent enlever la côte aux Hollandais, mais l'archiduc Albert fut vaincu, en 1600, par Maurice de Nassau, près de Nieuport qu'il venait secourir.

Nieuport (le nouveau port), fondé par Philippe d'Alsace (voir texte 1), succéda au XIIe siècle à Lombartzijde dont la crique avait été ensablée par les tempêtes. La nouvelle ville vécut surtout de la pêche.

Nieuport subit neuf sièges jusqu'en 1794 et s'en tira généralement à son honneur. Ne vit-on pas, en 1489, les femmes elles-mêmes prendre les armes pour repousser des envahisseurs français? L'image montre Nieuport au XVIIe siècle, à l'époque où la ville atteignit son apogée. La petite cité était une des résidences favorites des archiducs Albert et Isabelle. Au XVIIIe siècle, la ville de Nieuport connut le déclin.

Compagnie LIEBIG, fondée en 1865

Le Potage Liebig Légumes est composé d'un „bouquet” de six légumes dont le délicate saveur s'harmonise au mieux avec le goût agréable de l'extrait de viande.

6. — Le roi Albert dans les tranchées de l'Yser (1914-1918)

Lors de l'incorporation de la Belgique à la France en 1795, le comté de Flandre fut divisé en deux: Bruges devint le chef-lieu du département de la Lys, appelé province de Flandre Occidentale à partir de 1815.

Depuis 1830, la province s'est transformée. La côte, depuis La Panne jusqu'à Knokke-Zoute, est devenue une région animée de villégiature. Par ses monuments et ses trésors artistiques, Bruges attire les touristes étrangers.

La province, essentiellement agricole, s'industrialisa peu à peu, surtout à Bruges, à Ostende et dans la région de Courtrai. Bruges fut dotée au début du XXe siècle d'un port et d'un avant-port. La pêche maritime est très active.

L'Yser, le fleuve de la Flandre Occidentale, est lié au souvenir glorieux des combats acharnés qui s'y déroulèrent du 18 au 31 octobre 1914, jusqu'au moment où l'inondation eut stabilisé le front. Puis ce fut, dans les tranchées de sacs de sable et de terre, la garde à l'Yser, quelquefois interrompue par une visite du roi Albert (voir image). Ypres fut complètement détruite, ainsi que de nombreux villages west-flamands.

En octobre 1918, la bataille de la Crête des Flandres, puis celle de Thourout-Thielt libérèrent la province.

Compagnie LIEBIG, fondée en 1865